

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку визнання населеного місця історичним»

1. Мета

Метою прийняття акта є внесення змін до Порядку визнання населеного місця історичним, щодо визначення підстав та процедур визнання населеного місця історичним населеним місцем, а також виключення населеного місця зі Списку історичних населених місць України.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект акта розроблено на виконання пункту 2.5.2.1.1 заходів з виконання Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки (додаток 2 до Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2023 р. №220), яким передбачено розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту постанови про внесення змін до Порядку визнання населеного місця історичним, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 липня 2006 р. № 909 (далі – Порядок). Останні зміни до Порядку вносились постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 р. № 367 «Деякі питання дерегуляції господарської діяльності».

Згідно з частиною четвертою статті 32 Закону України «Про охорону культурної спадщини» (далі – Закон) з метою захисту традиційного характеру середовища населених місць вони заносяться до Списку історичних населених місць України. Постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 року № 878 було затверджено Список історичних населених місць України (далі – Список), до якого внесено 401 населений пункт.

Відповідно до частини четвертої статті 32 Закону у кожному історичному населеному місці визначається один або більше історичний ареал. Межі та режими використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на територіях історичних ареалів населених місць визначаються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, відповідною науково-проектною (науково-дослідною) документацією, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини. Зміни до законодавства у сфері охорони культурної спадщини, що відбулися за час від 2019 року, і зокрема – уведення в дію положень Закону України «Про внесення змін до деяких

законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» від 28 квітня 2021 р. № 1423-ІХ, призвели до невідповідностей діючого Порядку законодавству, що не дає можливості виконувати вимоги Порядку.

Діючим законодавством та діючою постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 року № 318 «Про затвердження Порядку визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на території історичних ареалів населених місць» не передбачено розроблення історико-архітектурних опорних планів, проектів меж і режимів використання історичних ареалів до часу їх внесення до Списку, тоді як така вимога встановлена пунктом 3 Порядку. Це призвело до неможливості внесення змін до Списку.

Законодавчими змінами також уведено в дію нові вимоги щодо визначення меж і режимів використання історичних ареалів населених місць, включених до Списку, а також – до розроблення та складу відповідної науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини.

Межі ареалів історичного населеного місця визначаються, згідно статті 33⁴ Закону науково-проектною (науково-дослідною) документацією, що розробляється на замовлення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини. У межах історичних ареалів населених місць, встановлюються визначені Законом режими використання.

Межі і режими використання ареалів історичного населеного місця визначаються науково-проектною (науково-дослідною) документацією, що розробляється на замовлення виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, на території якої розташоване історичне населене місце.

Відповідно до частини шостої статті 32 Закону відомості про визначені межі і режими використання історичних ареалів населених місць вносяться до Державного земельного кадастру, містобудівного кадастру як обмеження у використанні земель.

Забудова територій історичних ареалів населених місць здійснюється відповідно до визначених науково-проектною (науково-дослідною) документацією або встановлених Законом режимів використання.

Крім того, відповідно до статті 33⁴ Закону склад та зміст науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини, різновидом якої є науково-проектна (науково-дослідна) документація з визначення меж і режимів

використання історичного ареалу населеного місця, меж історичного ареалу населеного місця, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

У зв'язку із цим, виникла потреба у приведенні у відповідність Порядку до норм Закону України «Про охорону культурної спадщини».

3. Основні положення проекту акта

Актом пропонується врегулювати:

підстави та процедуру занесення населеного місця до Списку;

вичерпний перелік та принципи врахування критеріїв, на підставі яких населений пункт може бути визнано історичним населеним місцем і занесено до Списку;

перелік документів, що подаються на розгляд для прийняття рішення про визнання населеного місця історичним населеним місцем і занесення до Списку;

процедуру та підстави внесення змін до Списку;

рекомендується органам місцевого самоврядування протягом року з дня набрання чинності акта Кабінету Міністрів України про занесення населеного місця до Списку забезпечити розроблення науково-проектної (науково-дослідної) документації з визначення меж і режимів використання історичних ареалів.

4. Правові аспекти

Проект акта розроблено відповідно до статей 1, 32 та 33⁴ Закону України «Про охорону культурної спадщини», Положення про Міністерство культури та інформаційної політики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2019 року № 885, Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2023 року № 220 та з урахуванням положень Закону України «Про порядок вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України, оскільки його реалізація відбуватиметься згідно діючих повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини.

У разі подання клопотання щодо занесення чи виключення населеного місця зі Списку підготовка відповідних матеріалів може бути реалізована в

межах коштів, визначених місцевими бюджетами та інших коштів, не заборонених чинним законодавством, в тому числі в межах міжнародної технічної допомоги, з ініціативи органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій або органів місцевого самоврядування.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта стосується питань функціонування місцевого самоврядування, питань щодо прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, не стосується соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування та застосування української мови як державної.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, які стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав і свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, не містить ризиків вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, дискримінаційних положень.

Проект акта буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта дозволить врегулювати питання занесення населеного місця до Списку, а також внесення змін до Списку.

Вплив реалізації акта на ключові інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний (захист культурної спадщини)	Держава отримає механізм визнання населеного місця історичним населеним місцем, а також виключення населеного місця зі Списку та внесення змін до Списку.
Виконавчі органи сільських, селищних, міських	Позитивний (чіткі процедури та критерії)	Наявність чіткого механізму визнання населеного місця історичним населеним місцем,

рад, суб'єкти господарювання		а також виключення населеного місця зі Списку, у разі втрати ним ціннісних критеріїв.
Населення України	Позитивний (захист традиційного характеру середовища)	Запобігання хаотичній забудові територій в межах визначених історичних ареалів населених місць, покращення комфортності середовища проживання на територіях традиційної історичної забудови шляхом встановлення механізмів захисту традиційного характеру середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь, на підставі занесення населеного місця до Списку.

Т.в.о. Міністра культури та
Інформаційної політики України
« ____ » _____ 2024 р.

Ростислав КАРАНДЄЄВ

СЕД АСКОД Міністерство культури та інформаційної політики України
№ 05/35/1418-24 від 21.02.2024
Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000008C6630006B72A400](#)
Підписувач [Карандєєв Ростислав Володимирович](#)
Дата підписання: 21.02.2024
Дійсний з [13.06.2022 0:00:00](#) по [12.06.2024 23:59:59](#)